

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bureaukaart

COVID-19-vaccins

Veiligheid

Is het vaccin veilig?

Ja. Vaccins (en ook medicijnen) mogen alleen gebruikt worden als met onderzoek voldoende is aangetoond dat zij veilig zijn en werken. Het Europees Geneesmiddelen Agentschap (EMA) beoordeelt dit samen met (voor Nederland) het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG). In Nederland worden alle vaccins die goedgekeurd zijn voortdurend gecontroleerd.

Welke bijwerkingen kunnen de COVID-19-vaccins geven?

Na de vaccinatie kunt u last krijgen van een pijnlijke arm of griepachtige klachten (spierpijn, moeheid of koorts). Deze bijwerkingen zijn mild en gaan meestal binnen een paar dagen over. Uit de vaccinonderzoeken is gebleken dat de bijwerkingen meestal ontstaan binnen 6 weken na de vaccinatie. Er kunnen ook (nog) onbekendere bijwerkingen optreden, maar die kans is heel erg klein.

Het is een nieuw vaccin, is er al iets bekend over de langere termijneffecten of bijwerkingen op lange termijn?

Uit de onderzoeken blijkt dat de bijwerkingen meestal ontstaan binnen 6 weken na de vaccinatie. De kans op (ernstige) andere bijwerkingen is na die periode erg klein. Toch kunnen we dit nooit helemaal uitsluiten. Daarom wordt het effect van (alle) vaccins in Nederland voortdurend in de gaten gehouden door het Bijwerkingencentrum Lareb.

Verder is er speciaal voor COVID-19-vaccins een Europees bewakingssysteem opgezet. Het is mede daarom belangrijk dat een patiënt akkoord gaat met de registratie in het landelijke systeem.

Nieuw vaccin

Normaal duurt het veel langer om een nieuw vaccin te maken. Hoe kan het dat de COVID-19-vaccins zo snel geproduceerd zijn; zijn ze wel betrouwbaar?

- Er is veel geld en mankracht beschikbaar gesteld voor vaccinontwikkeling.
- De genetische code van het SARS-CoV-2-virus is wereldwijd onder onderzoekers snel gedeeld.
- Er wordt al onderzoek gedaan naar een aantal andere coronavirussen zoals MERS en SARS. De onderzoeken naar dit coronavirus konden hierop worden voortgebouwd.
- Onderzoeken onder patiënten konden al snel en grootschalig worden gedaan omdat heel veel mensen wereldwijd COVID-19 kregen.
- Het Europees Geneesmiddelen Agentschap (EMA) en het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) die vaccins (en geneesmiddelen) goedkeuren hebben hiervoor een efficiënter en daardoor sneller systeem opgezet.

Een aantal COVID-19-vaccins zijn RNA-vaccins; kan dit mijn erfelijk materiaal beïnvloeden?

Nee. In RNA-vaccins zit geen dood of verzwakt virus(deeltje). Het bestaat uit een vetbolletje met de code (instructies) om spike-eiwitten (de uitsteeksels van het coronavirus) te maken. Dit vetbolletje komt in onze lichaamscellen die met deze code corona-eiwitten maken. Het afweersysteem herkent de eiwitten als indringer en gaat antistoffen maken. Het vetbolletje met de code kan ons DNA niet beïnvloeden omdat het in de cel omgezet wordt in een eiwit.

Bescherming

Hoe goed beschermen de COVID-19-vaccins tegen de ziekte COVID-19 en hoe lang?

Als u gevaccineerd bent is de kans groot dat u niet (of minder) ziek wordt. Uit de eerste onderzoeken blijkt dat de kans op COVID-19 na vaccinatie veel minder is, bij sommige vaccins 90 tot 95%. In de praktijk zal dit percentage wat lager zijn omdat deze onderzoeken gedaan zijn bij mensen die over het algemeen gezond waren. En dan werkt het vaccin meestal beter. Het is nog niet bekend hoe lang de COVID-19-vaccins bescherming zullen geven.

Wat nu als het virus muteert?

Ieder virus muteert in zekere mate, maar hoe snel dit gaat in welke mate, verschilt per virus. De nu bekende mutaties lijken geen gevolgen te hebben op de werkzaamheid van de COVID-19-vaccins. Natuurlijk wordt dit nauwlettend in de gaten gehouden.

Beschermt het vaccin ook tegen andere (corona)virusen?

Nee. De COVID-19-vaccins beschermen alleen tegen het COVID-19-virus.

Kan ik na de 2 vaccinaties nog andere mensen besmetten?

En moet ik mij nog aan de maatregelen houden? Dat weten we nog niet. Dit wordt onderzocht. Wij verwachten dat de maatregelen pas opgeheven kunnen worden als de meeste mensen (ongeveer 70% van de bevolking) gevaccineerd zijn.

Wel of niet vaccineren

Ik heb wel eens een ernstige allergische reactie gehad op een geneesmiddel. Mag ik gevaccineerd worden met het COVID-19-vaccin?

U mag **niet** gevaccineerd worden tegen COVID-19

- als u allergisch bent voor één van de bestanddelen van het COVID-19-vaccin (zie de bijsluiter)
- als u na de eerste COVID-19-vaccinatie een zeer ernstige allergische reactie heeft gekregen.

Bij twijfel overleg met de huisarts.

Ik heb een kippenei-eiwitalergie, kan ik nu gevaccineerd worden?

Ja. Want voor het COVID-19-vaccin zijn geen kippeneieren gebruikt.

Ik wil graag dat mijn kind(eren) ook gevaccineerd worden, kan dat?

Nee. Het onderzoek naar de werking en veiligheid van COVID-19-vaccins bij kinderen is nog niet afgerond.

Ik ben positief getest en heb wel klachten; mag ik gevaccineerd worden?

Nee. U kunt pas gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de dag dat de klachten begonnen.

Ik ben positief getest maar heb geen klachten; mag ik gevaccineerd worden?

Nee. U kunt pas gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de test.

Ik heb corona gehad. Is het zinvol mij toch te laten vaccineren?

Ja. Uw lichaam heeft al antistoffen gemaakt tegen het virus, maar door de vaccinatie kunnen deze antistoffen mogelijk zelfs een boost geven. U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de dag dat u klachten kreeg. Als u behandeld wordt met bepaalde medicijnen, kan het zijn dat u nog langer moet wachten met de vaccinatie. Overleg dit met de huisarts.

Ik heb corona gehad maar heb nog steeds klachten (vermoeidheid, hoesten etc). Mag ik gevaccineerd worden?

Ja. U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de dag dat u klachten kreeg. Soms is het nodig om de vaccinatie uit te stellen: als u behandeld wordt met bepaalde medicijnen of als uw klachten erger worden. Overleg dan met de huisarts.

In mijn gezin/huishouden heeft iemand corona. Ik ben daarom in quarantaine. Kan ik me toch laten vaccineren?

Nee. Pas als u uit quarantaine mag, kunt u gevaccineerd worden.

Ik ben behandeld voor COVID-19, mag ik gevaccineerd worden?

Ja. U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 2-3 maanden na afloop van de behandeling. Deze periode wordt aangehouden omdat verwacht wordt dat de werking van het vaccin door de behandeling met medicijnen, minder goed zal zijn. Sommige mensen met COVID-19 zijn behandeld met dexamethason, plasma met gepoolde COVID-19-antistoffen, monoklonale antistoffen of antivirale middelen. Maar, omdat het COVID-19-vaccin geen dood of verzwakt virus bevat, kunnen zij wel gevaccineerd worden.

Ik word behandeld voor een andere ziekte, mag ik gevaccineerd worden?

Dat hangt er van af. Bij mensen die een erg verzwakt afweersysteem hebben door ziekte (immuundeficienties, hematologische aandoeningen, hivinfectie) of door behandeling tegen ziekte (immuunsuppressiva of cytostatica), werkt het vaccin mogelijk minder goed. Hierover zijn nog onvoldoende gegevens bekend. Overleg met de huisarts.

Vaccineren en zwangerschap

Ik ben zwanger, mag ik gevaccineerd worden? Zo nee, hoe lang moet ik dan wachten?

Nee. Er is nog onvoldoende bekend over de veiligheid van het COVID-19-vaccin bij zwangere vrouwen. Het advies is om te vaccineren na de zwangerschap. Als vanwege gezondheidsredenen de voordelen van vaccineren zwaarder wegen dan de mogelijke nadelen, kan de behandelend arts op individueel niveau tot een ander advies komen.

Ik wil graag zwanger worden, mag ik gevaccineerd worden?

Ja. Maar in geval van IVF adviseren wij om het moment van vaccineren met de behandelend arts af te stemmen.

Ik geef borstvoeding, mag ik gevaccineerd worden?

Ja.

Meer informatie:

- Publieksinformatie via rijksoverheid: [coronavaccinatie.nl](https://www.coronavaccinatie.nl)
- [Thuisarts.nl](https://www.thuisarts.nl)
- Uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie: [rivm.nl/covid19vaccinatieprofessionals](https://www.rivm.nl/covid19vaccinatieprofessionals)
- CBG: <https://www.cbg-meb.nl/onderwerpen/medicijninformatie-het-nieuwe-coronavirus/de-5-meest-gestelde-vragen-over-coronamedicijnen-en-vaccins>
- Nemo kennislink: <https://www.nemokennislink.nl/>

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

januari 2021

In samenwerking met:

De zorg voor morgen begint vandaag